

Pasaulyo. TURINYS

IVADAS	8	BELGIJA		ITALIJA	
PORTUGALIJA		GRAVENŠTĖNAS	112	FENIS PILIS	190
OBIDOŠO PILIS	16	NYDERLANDAI		ISONJE PILIS	194
SINTRA	18	MUIDERSLOTO PILIS	114	BUON KONSILJO PILIS	198
ISPANIJA		VOKIETIJA		BESENO PILIS	206
KOKA	24	NOIŠVANŠTAINO PILIS	118	TONO PILIS	208
MANSANARĖS RŪMAI	26	KAISERBURGO PILIS	126	DE MONTĖ PILIS	210
BELMONTĖS PILIS	28	MARKSBURGO PILIS	130	MIRAMARĖS PILIS	214
KALAHORA	30	HEIDELBERGO PILIS	132	SFORCŲ PILIS	220
ALKAZARO RŪMAI SEGOVIJOJE	32	ELTZO PILIS	134	DELOVO PILIS	226
PRANCŪZIJA		ŠVEDIJA		SLOVĖNIJA	
BLUA	40	KALMARO PILIS	138	PREDJAMA	228
ŠAMBORAS	46	LATVIJA		VENGRIJA	
ŠENONSO	54	RUNDALE	142	SAROSPATAKO PILIS	232
AZE LE RIDO	62	RUSIJA		ETIOPIJA	
VILANDRI	66	KREMLIUS	148	GONDARO PILIS	234
ŽOZELINA	72	LENKIJA		INDIJA	
OT-KIONIGSBURGO PILIS	76	MALBORKO PILIS	156	RAUIDONASIS FORTAS, DELIS	236
AIRIJA		ČEKIJOS RESPUBLIKA		MEHERANGARHO PILIS, DŽODPURAS	242
AŠFORDO PILIS	80	KARLŠTLEINO PILIS	158	DŽAIGARHO FORTAS, DŽAIPURAS	250
ŠKOTIJA		HLUBOKA	160	JAPONIJA	
ĒDINBURGO PILIS	84	AUSTRIJA		HIMEJI PILIS	260
GLAMIS PILIS	88	HOCHOSTERVITSO PILIS	164	KANADA	
VELSAS		AUKŠTUTINĖ ZALCBURGO PILIS	166	FRONTENAKO PILIS	264
KARDIFO PILIS	92	ROSENBURGO PILIS	170	JAV	
ANGLIJA		ŠVEICARIJA		SAN MARKOSO PILIS	266
VINDZORO PILIS	96	ŠIJONO PILIS	104	RODYKLĖ	268
VARVIKO PILIS	104	GRANDSONO PILIS	108		
BAMBURGO PILIS	108	GRIUJERO PILIS	110		
DOVERIO PILIS	110				

TEKSTAI

*Gianni Guadalupi
Gabriele Reina*

REDAKCIJOS DIREKTORIUS

Valeria Manfredi De Fabianis

REDAKCIJOS KOORDINAVIMAS

*Elisabetta Gargagli
Marcello Libra
Novella Monti
Ambra Pelliccia
Federica Romagnoli*

GRAFINIS IŠDĖSTYMAS

Maria Cucchi

*1 psl. Eilyn Donan
(Eileen Donan) pilis
Škotijos kalnuose.*

*2–3 psl. Šenonso – viena
iš Luaros pilių
Prancūzijoje.*

*4–5 psl. Alkazaras
(Alcazar) Segovijoje –
Kastilijos karalystės sostinė.*

*6 psl. Belua (Belvoir) pilis
Linkolnšyre, rekonstruota
XIX amžiuje.*

*12–13 psl. Freska iš Buon
Konsiljo (Buon Consiglio)
pilies Trente.*

*14–15 psl. Mozaikinės
dekoracijos iš Džaiigarho
forto Radžastane.*

Sintra

PORTUGALIJA

Bairono išgirta kaip „šlovingasis Edenas“, o kitų juodinama kaip „bepročių pasimatymo vieta“, apie 18 mylių nuo Lisabonos, Sintros kalnų papėdėje esanti Sintros pilis nuo 1493 m. buvo Portugalijos monarchų vasaros rezidencija. Tais metais karalius Žoao (João) ir karalienė Leonora užlipo į kalno viršūnėje esančią uolą, kurioje pasirodė Dievo Motina, ir vienuolika dienų išklūpojo ten prieš jos statulą. Dėl to mieste buvo pastatyti karaliaus rūmai, kurie iki XVIII amžiaus paskesnių valdovų buvo plečiami ir dailinami. 1503 m. ant kalno kone vien iš medžio buvo pastatytas mažas vienuolynas, kurį 1511 m. pakeitė didesnis mūrinis pastatas, patikėtas Jeronimiečių vienuoliams. 1743 m. rugsėjo 30 d., švenčiant šventojo globėjo dieną, į koplyčią trenkė žaibas ir kilo gaisras,

sunaikinę didžiąją vienuolyno dalį. Po dešimties metų likusią jo dalį sugriovė žemės drebėjimas. Paskutiniai vienuoliai iš jo išvyko tik 1834 m., o kas liko iš pastato, apaugo vešlia augmenija.

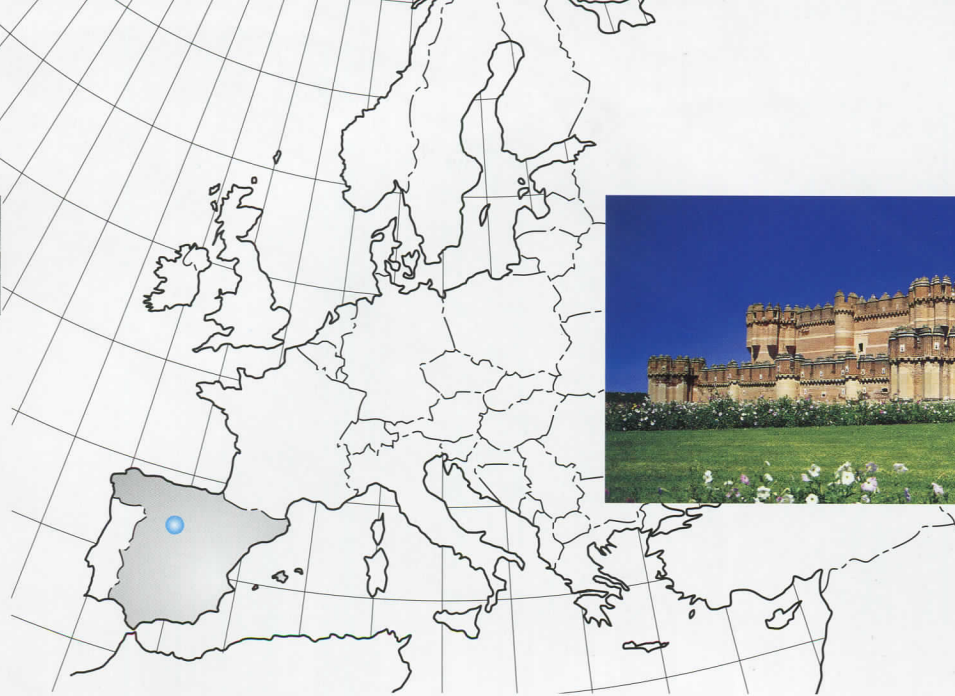
Savo kelionės metu Ferdinandas iš Saks-Koburg-Gotos (Saxe-Coburg-Gotha), karalienės Marijos II vyras, buvo apžavėtas romantiško šių griuvėsių žavesio, todėl nusipirko kompleksą, norėdamas paversti jį savo mėgiama rezidencija. Tačiau darbams, kurie buvo patikėti vokiečių architektui Liudvigui von Ešvegei (Ludwig von Eschwege) ir italų dizaineriui Demetriui Činati (Demetrio Cinnatti), užbaigti prireikė 47 metų. Castelo da Penha, arba „Uolos pilis“, buvo užbaigta 1885 metais, tais pačiais, kuriais mirė karalius. Po beveik pusę amžiaus trukusių darbų, kuriuose atsispindėjo architektų aistra visų rūšių ir visokios kilmės menui, gautas spalvingas ir ganėtinai nederantis stilių kratinys – arabiško, gotikinio, manuelinos, Renesanso ir baroko laikotarpių, požemių, pakeliamų vartų, pagrindinių bokštų, koplyčių, dengtų arkadų ir bokštelių raizgalynė, užpildyta skulptūromis, paveikslais, gobelenais ir keramikos dirbiniais. Pilį supa

18–19 psl. Ryškūs ir spalvingi Sintros rūmai, iškilę Estremaduroje, atrodo tarsi pasakų pilis. Nenuostabu, kad šie gražūs rūmai buvo suprojektuoti peizažų tapytojo ir architekto.

18 psl. apačioje. Masyvūs kontraforsai su viršuje esančiais mažais bokšteliais ir didžiulėmis gotikinėmis arkomis išlaiko dalies rūmų, kuriuos karalienės vyras

Ferdinandas iš Saks-Koburg-Gotos norėjo paversti savo mėgiama rezidencija, pamatus.

19 psl. Pagrindinis įėjimas žavingai išpuoštas manuelinos stiliui būdingu tašytu akmeniu, ginklais, o šonuose – dviem siaurais stebėjimo bokšteliais su pusapvaliais stogeliais.

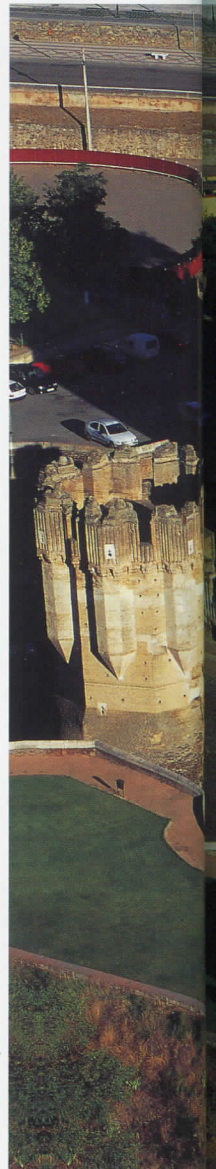
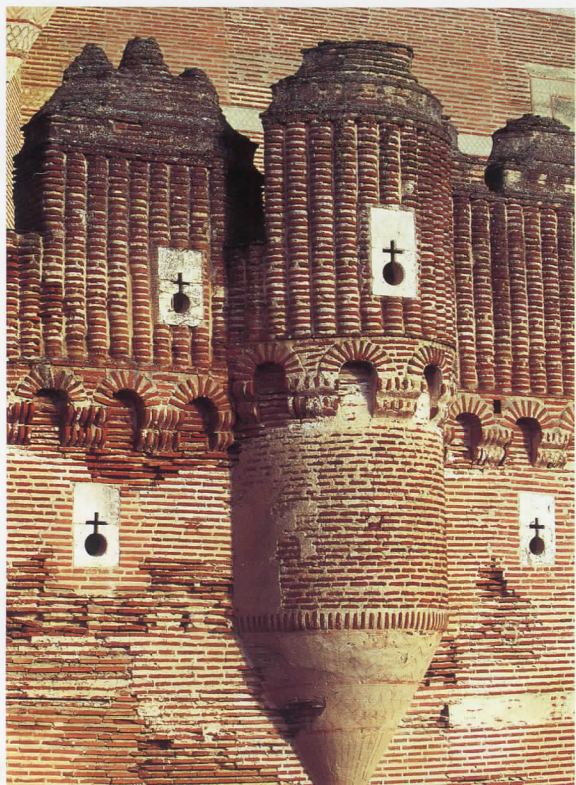
Koka

ISPANIJA

Apie 1400 m. galinga Fronsekų šeima, Kokos valdovai, Aturėjo didingą pilį tarp Segovijos ir Valjadolido – to meto Kastilijos karalių mėgiamos rezidencijos. Jos mūrinės sienos su daugybe bokštų slėpė nuostabius valdovų apartamentus. Architektūros istorikų vertinama kaip meniškiausias karinis statinys, pilis, deja, sunyko tiek iš išorės, tiek iš vidaus. 1828 m. ji neteko savo gražiausio ir išskirtiniausio elemento – keraminių plytelių, kuriomis buvo grįstas vidaus kiemas, apsuptas dviguba marmurinių kolonų eile. Pilies savininko Albos hercogo turto valdytojas, norėdamas uždirbti pinigų, nusprendė viską išparduoti. Kaip vėliau paaiškėjo, šios pilies pardavimas buvo pats nesėkmingiausias administratoriaus sandoris. Pirkėjas, už

kiekvieną koloną sumokėjęs po 40 pesetų, iškart jas perpardavė po 120 pesetų. Pilis buvo palikta griūčiai iki praeito šimtmečio, kuomet joje buvo įkurta miškininkystės mokykla. Pilį pastatęs arkivyskupas Alonsas de Fronseka (Alonso de Fonseca) 1473 m. mirė Kokoje ir buvo palaidotas miesto bažnyčioje, nuostabioje šeimos koplyčioje. (G.G.)

Labiau rūmus nei pilį primenanti romėnų vadinama „Cauca“, kurioje gimė imperatorius Teodosijus (Theodosius), labai primena Kastiljo de la Mota (Castillo de la Mota). Koka pastatyta beveik vien iš mūro bei apdailinta plonytėmis rožinėmis plytomis (musulmonų *alarifes* mėgiama medžiaga). Šis maurų juodadarbių statinys laikomas mozarabiko ir gotikinio stiliaus šedevru, kuris sukuria keistą užkerėtos maurų pilies įspūdį. Tai sudėtingas statinys, pagrindinį bokštą iš trijų pusių supa sienos, o iš ketvirtosios – labai gilus griovys. Pasauliui gerai žinomos jos *chemins de ronde* labai gražiomis dantytomis sienomis, primenančiomis nėrinius. Sienose paliktos šaudymo angos yra kryžiaus, įbrėžto į apskritimą, formos – kad per jas būtų galima ne tik apšaudyti, bet ir apmėtyti priešą. Sienų dantys yra virš šaudymo angų. Bokštai sumaniai pamėgdžiojo gynybinės užtvartos formą, kad mūrinis statinys būtų apsaugotas puolimų metu. 1931 m. Koka buvo paskelbta nacionaliniu paminklu. Dabar joje įsikūrusi miškininkystės mokykla ir romaninio stiliaus meno kūrinių muziejus. (G.R.)

24 psl. viršuje. Rausvai mėlyna plytų, naudotų statant Kokos pilį, spalva sukuria nerealumo jspūdį, kurį sustiprina stati gotikinio ir mozarabiko stilių architektūra.

24 psl. apačioje. Mūrinis viršus atkuria gynybos užtvoros struktūrą, kuri kadaise buvo naudojama tvirtovėms apginti. Baltai dažytos šaudymo angos, naudotos šaudymui iš arbaletų, sudaro visišką kontrastą mūrinėms sienoms.

24–25 psl. Žvelgiant į pilį iš viršaus, atsiskleidžia jos struktūros monumentalumas, o kartu ir lengvumas. Ją juosia dviguba siena. Pilies bokšto viršuje matyti charakteringi gilūs grioveliai.

25 psl. apačioje. Deja, nieko neišliko iš jos prabangaus interjero. Apleista pilis per šimtmečius neteko visų savo baldų. Pilis labiausiai nuniokota XIX amžiuje, kuomet buvo parduotos vidinio kiemo keramininės plytelės.